

[Landbrugsministeren]

være i orden, og hvis man ikke passer på det, så kan man ikke drive landbrug. Så meget om det. Men selvfølgelig, hvis man sidder ved et skrivebord og har nogle forudsætninger, som er fejlagtige, så kommer man også til fejlresultater.

Endelig skal jeg sige om andelslandbrug, at jeg er enig med hr. Collet, når han siger, at vi har jo prøvet fællesskabet. Vi havde jo den tids form for andelsselskaber i form af landsbyfællesskabet. Vi ved også, hvorfor man i 1781 udstedte en plakat om, at dette skulle ophæves, fordi man mente, at produktionen og produktiviteten var for lav. Jeg synes, at de sidste 200 år i hvert fald har vist, at det var en fornuftig beslutning.

Det eneste, der taler for, at man skulle have mere kollektivism, er selvfølgelig, at vi har en permanent overskudssituation i Vesteuropa. Man kan sige til gunst for kollektivistisk landbrug, at i Østeuropa har de i hvert fald ikke overskudsproblemer. Det har vi i det effektive vesteuropæiske landbrug, så måske burde man indføre kollektivism, for så får vi ikke overskudsproblemer med hensyn til fødevarer. Man skal selvfølgelig tilpasse priserne derefter, og man skal selvfølgelig være indstillet på, at der opstår mange situationer, hvilket vi har mange eksempler på i de lande, hvor man går ind for kollektivism som system. Det er sådan en halvmorsom bemærkning – jeg håber, at den bliver opfattet sådan.

Men det andet, at man skal ligestille andelslandbrug med selveje, sigter forslaget jo ikke på. For det første siger man i forslaget, at vi skal have specielt lavt forrentede indekslån. Dermed har man allerede i forslaget sagt, at det skal favoriseres fremfor det andet. SF vil ikke engang skabe balance, man vil favorisere indekslån.

Så siger man, at andelslandbrug skal beskattes som andelsslagterier. Nogle mener, at andelsslagterier og andelsselskaber i øvrigt har en fordelagtig beskatning. Nu ved jeg ikke, om det samme vil blive tilfældet ved andelslandbrug, det afhænger jo af formuen, og den formue, man derved pålægger andelslandbrug, er kunstig. Så det kan godt være, at det ikke er nogen fordel. Sådan som jeg forstår at SF opfatter andelsbeskatningen, skulle det være en fordel for andelslandbrug i forhold til selvejelandbrug, som man kan sige bliver brandskattet, for de er ikke en-

gang ligestillede med aktieselskaber. Det er jo det, der er et af problemerne, nemlig at landbruget ikke kan oparbejde den nødvendige konsolidering, fordi man beskatter disse virksomheder som personlige virksomheder og derfor har en kraftig progression. I hvert fald i forhold til selveje kan jeg forstå at SFs forslag betyder indirekte subsidiering af andelslandbrug, så derfor kan jeg ikke forstå, at man taler om ligestilling.

Endelig skal jeg sige om finansiering af hele dette foretagende: hvem skal betale de goder, man nævner? Ja, det skal landbruget selv, så vidt jeg kan forstå ved værdistigningsafgift, avanceafgift på handel. Jeg kan ikke se andet, end at det er landbruget selv, der kommer til at finansiere det. Hvis det er rigtigt, så skal der åbenbart nogle statssubsidier til foruden støtte via den generelle landbrugspolitik. Jeg ved ikke rigtig, hvor meget man vil have dertil.

Man siger om indekslånefinansiering, at der skal være en specifik landbrugsindeks afhængig af omkostningerne. Hvis det er rigtigt, så kan jeg sige, at jeg har set efter i efteråret, om jordbankbetækningsudvalget har prøvet at finde ud af det. Dette udvalg har ikke haft fantasi nok til at forestille sig, hvilke formidable beløb det ville blive, hvis man skulle have en specifik landbrugsindeks for indekslån. Jeg tror heller ikke, at der er fantasi nok til at forestille sig, hvilke formidable statsmidler der skulle til for at subsidiere denne låneform.

Hermed er jeg ovre i den almindelige debat om indekslån og jordbank. Jeg kan godt forstå intentionerne, nemlig at man vil forsøge at få rentebelastningen for landbruget ned, men jeg har indtrykket af, at man her forsøger at helbrede symptomerne, ikke årsagerne. Man går ud fra den situation, der opstod i 1977, 1978 og 1979. Den finansiering, der fandt sted efter det gamle princip, indbar, at kurstabene blev så voldsomme på grund af energikrise, på grund af den økonomiske politik, den kraftige inflation, at landmændene kom ud for en rentebelastning på 20–22 pct. Det kan landbruget ikke køre med, det erkender vi alle.

Så siger man, at det må være bedre at leve en almindelig tilværelse hele sit livsløb, som hr. Bjørn Westh sagde, fremfor at leve spartansk de første år og dø rig. Den filosofi er kommet frem på et tidspunkt, hvor man kun